

ŠOLA V NARAVI

Šolsko leto 2018/19

Analiza anketnega vprašalnika za učence, starše in učitelje

Učenci, starši in učitelji OŠ Milana Šuštaršiča so reševali anonimno anketo v zvezi s šolo v naravi (v nadaljevanju ŠVN). Namen je, da dobimo koristne informacije, ki nam bodo v pomoč pri načrtovanju in organizaciji dela v prihodnje.

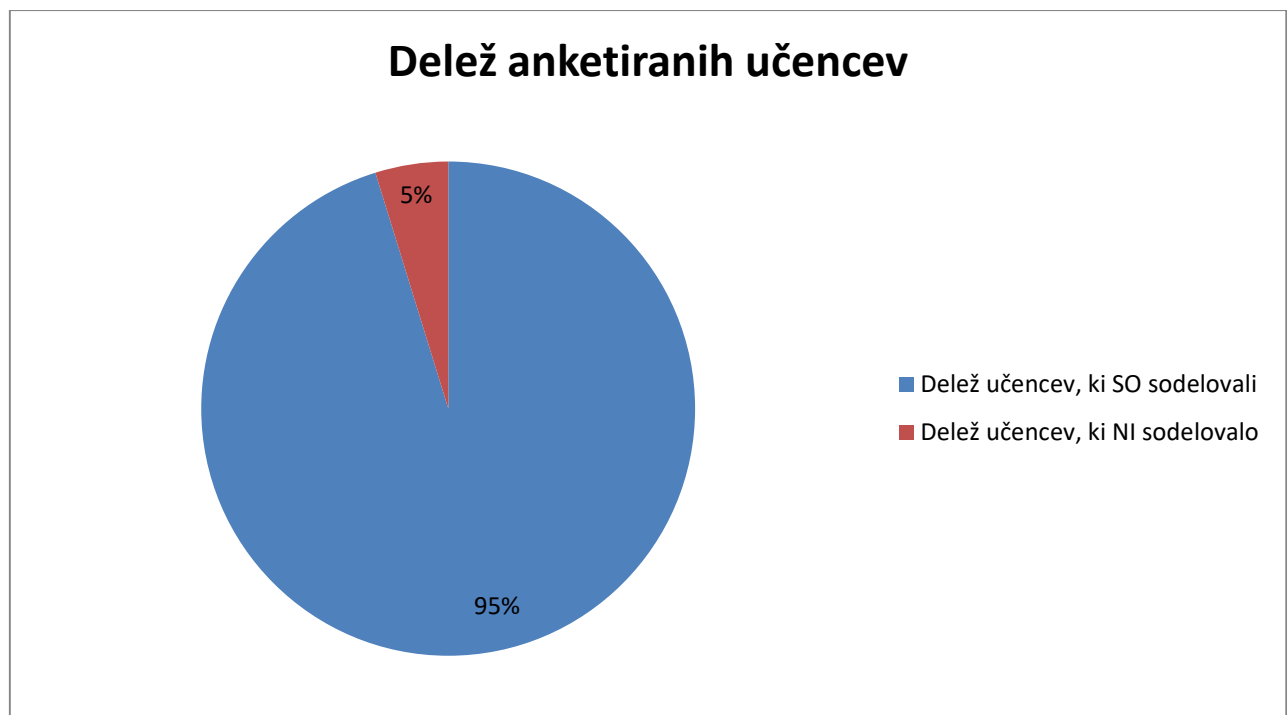
Cilja anketnega vprašalnika sta:

- ugotoviti mnenja učencev o doživljanju šole v naravi,
- pridobiti splošno mnenje učencev, staršev in učiteljev o šoli v naravi.

ODGOVORI NA ANKETNA VPRAŠANJA

UČENCI

Tretješolci so reševali anketo v fizični obliki. Učenci od 4. do 9. razreda so reševali anketo na spletu v računalniški učilnici. Anketo je rešilo 95 % učencev od 3. do 9. razreda.

Večina učencev (89 %) si želi, da bi bila ŠVN organizirana vsako leto. Še več je učencev (92 %), ki so se zadnje ŠVN udeležili in se veselili odhoda. V nadaljevanju predstavljamo aktivnosti, ki so se učencem vtisnile v spomin ter stvari, ki so jih v ŠVN pogrešali.

Učenci tretjega razreda so izpostavili aktivnosti, ki so jim bile najbolj všeč: lokostrelstvo, pohodi, gledanje zvezd, sestavljanje lego avtomobilov in nabiranje živali iz potoka. Polovica otrok je napisala, da so v ŠVN pogrešali družino.

Četrtošolci so prav tako izpostavili lokostrelstvo ter različne športne aktivnosti, kot so: plezanje, pohodi, vožnja s kanujem, kolesarjenje in ples. Tudi v četrtem razredu je polovica otrok dejala, da so pogrešali družino. Ostali so še zapisali: raziskovanje narave in dobro hrano.

Petošolcem se je najbolj vtisnilo v spomin plavanje (70 %). Všeč so jim bili tudi pohodi in obisk solin. Družino je pogrešalo okoli 40 % učencev, vedno več jih pogreša informacijsko komunikacijsko tehnologijo (tablica, telefon, računalnik).

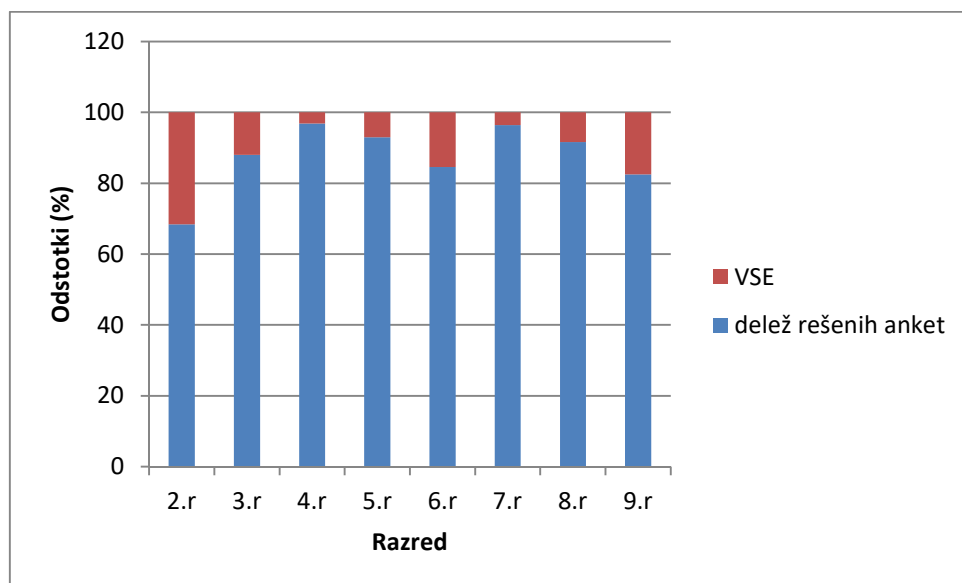
Več kot polovica šestošolcev je pohvalila vožnjo s kanuji. Poleg tega so se jim vtisnili v spomin tudi orientacijski tek, plezanje in druženje ob tabornem ognju. V šestem razredu se kaže trend, da učenci ne pogrešajo več staršev (le 24 %), ampak tehnologijo. Večkrat je tudi omenjeno, da si želijo več prostega časa.

Sedmošolci so izpostavili vožnjo s kanujem, ki je navdušila polovico učencev. Prav tako so uživali pri lokostrelstvu. Pogrešali pa so več prostega časa, bolj okusno hrano ter tehnologijo.

Osmošolci in devetošolci so pohvalili aktivnosti kot so: spoznavanje Slovenije in ogled Ljubljane, druženje in zaključni večer. Povedali so, da bi si želeli še več prostega časa, zabave in druženja.

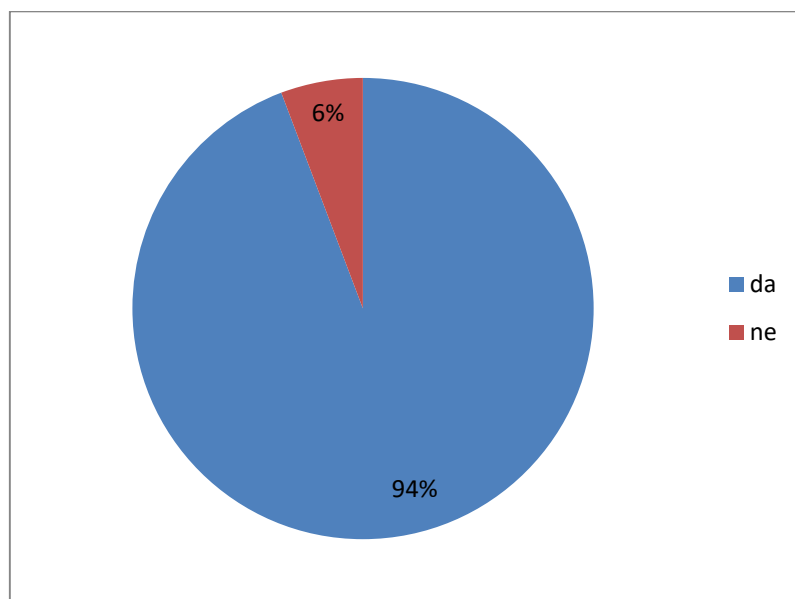
STARŠI

Anketni vprašalniki so bili razdeljeni na prvem roditeljskem sestanku. Na spodnjem grafu je viden delež oddanih oziroma rešenih anketnih vprašalnikov s strani staršev.

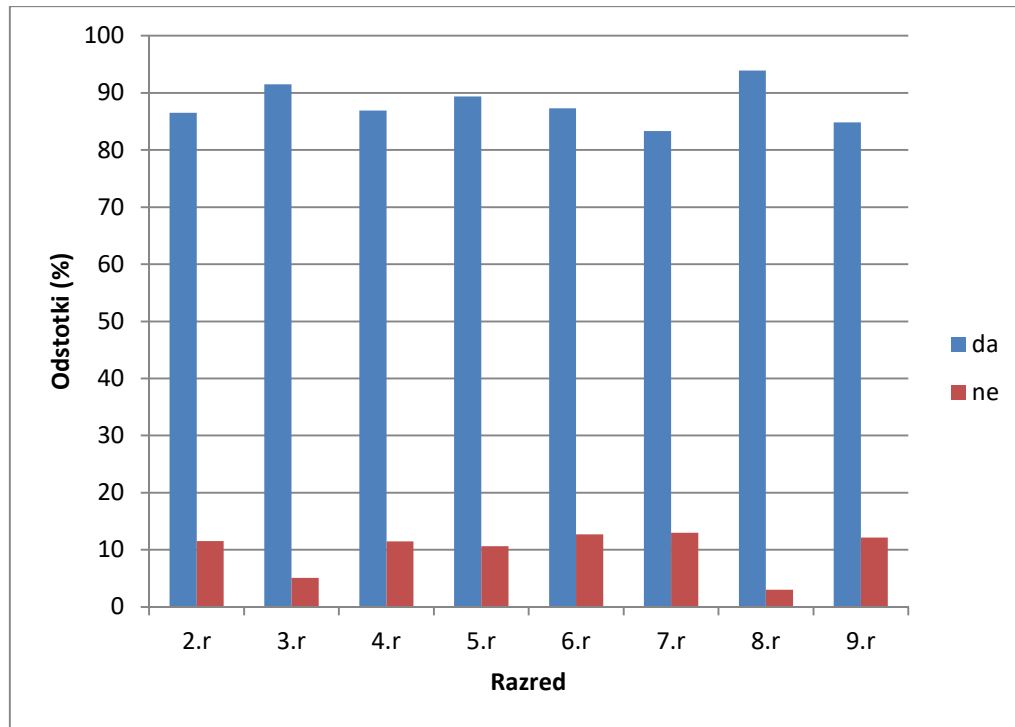
Najvišji odstotek oddanih vprašalnikov je v 4. razredu (97 %), najnižji pa v 2. razredu (68 %). Razlog za to je nesporazum pri vročitvi anketnih vprašalnikov in roku oddaje.

Najprej bomo predstavili odgovore na vprašanje, ki je bilo sicer na anketnem vprašalniku postavljeno kot zadnje: **»Ali si želite, da v šolskem letu 2018/19 v razredu Vašega otroka organiziramo šolo v naravi?«**

94 % staršev je odgovorilo pritrdilno na vprašanje in le 6 % si ne želi, da šola v šolskem letu 2018/19 organizira šole v naravi.

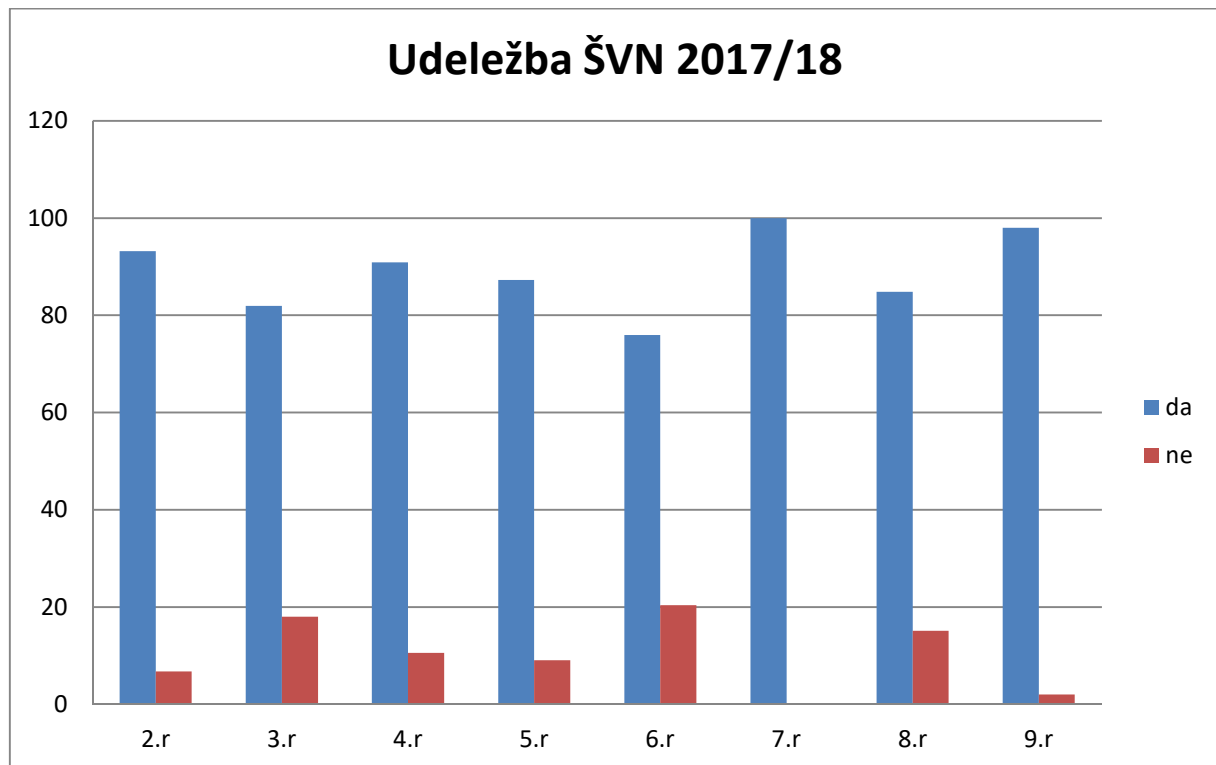
1. vprašanje: »Ali bi vam ustrezalo, če bi se učenci šole v naravi udeležili vsako leto?«

Iz grafičnega prikaza lahko razberemo, da se starši strinjajo z izvedbo šole v naravi vsako leto v več kot 80 % deležu v vseh razredih. S tem pa se ne strinja okoli 10 % staršev 2., 4., 5., 6., 7. in 9. razreda.

2. vprašanje: »Ali SE JE Vaš otrok prejšnje šolsko leto udeležil šole v naravi?«

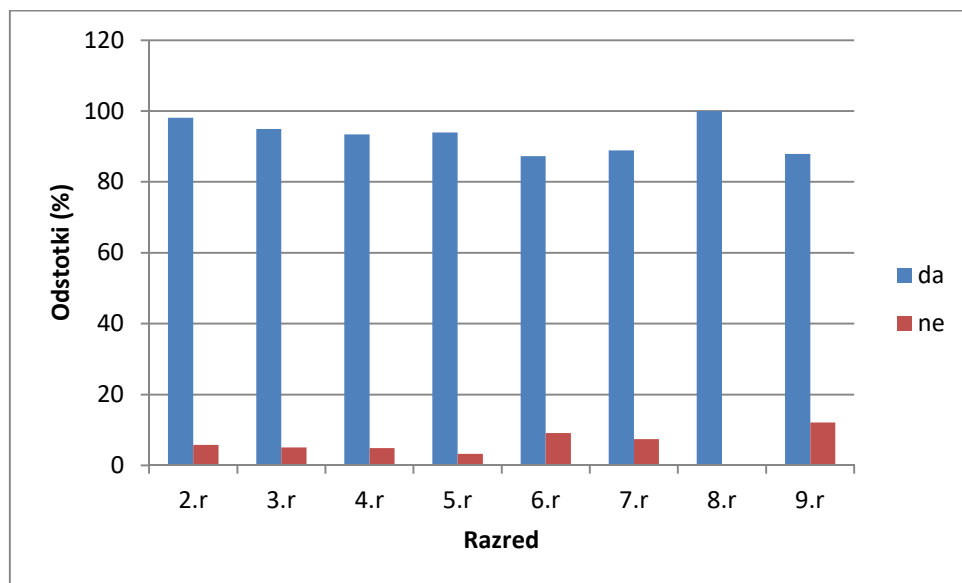
Pri analizi tega vprašanja smo izpustili letošnji 2. razred, ker za 1. razred ni bila organizirana šola v naravi.

Ugotovili smo, da je bila udeležba v šolskem letu 2017/18 v šolo v naravi za 7. razred skoraj stoo odstotna, saj šolska evidenca kaže, da je bila udeležba 97 %, medtem ko so podatki staršev osmošolcev (lanskih sedmošolcev) pokazali 100 % udeležbo. Najnižjo udeležbo je zaznati v 6. razredu, kjer je bila 76 %. Staršem, ki so dejali, da se njihovi otroci prejšnje šolsko leto niso udeležili šole v naravi smo ponudili odgovore. 49 % je navedlo druge razloge, 27 % je trdilo, da je bil vzrok bolezen, 20 % navezanost na dom in 9 % cena. Razlogi, ki so jih starši navajali pod drugo so bili:

- otrok nima želje;
- je bil v času ŠVN na morju;
- ima težave s spanjem;
- slabi odnosi v oddelku;
- priprave v klubu;
- je bil na počitnicah;
- status športnika;
- ne mara smučanja.

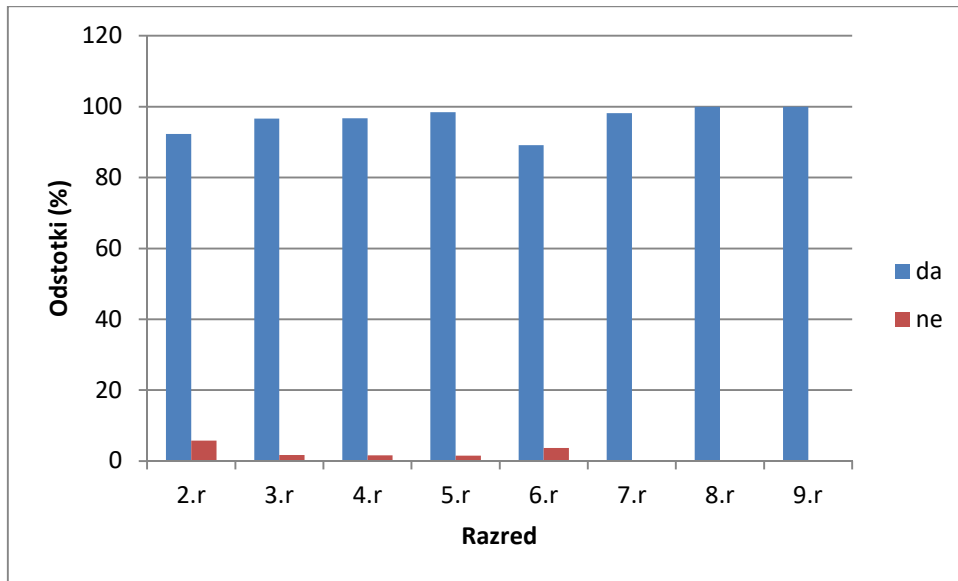
3. vprašanje: »Ali SE BO Vaš otrok v letošnjem šolskem letu (2018/19) udeležil šole v naravi?«

Starši osmošolcev so potrdili stoo odstotno udeležbo šole v naravi v šolskem letu 2018/19. Najnižji delež potrditev je v 6. in 9. razredu (87 %). Tudi tu smo staršem dali možnost odgovorov, v kolikor so izbrali možnost, da se njihovi otroci ne bodo udeležili šole v naravi v šolskem letu 2018/19. 65 % staršev je navedlo druge razloge, 17 % navezanost na dom, 7 % bolezen in prav tako 7 % ceno. Razloge, ki so jih navajali pod drugo so:

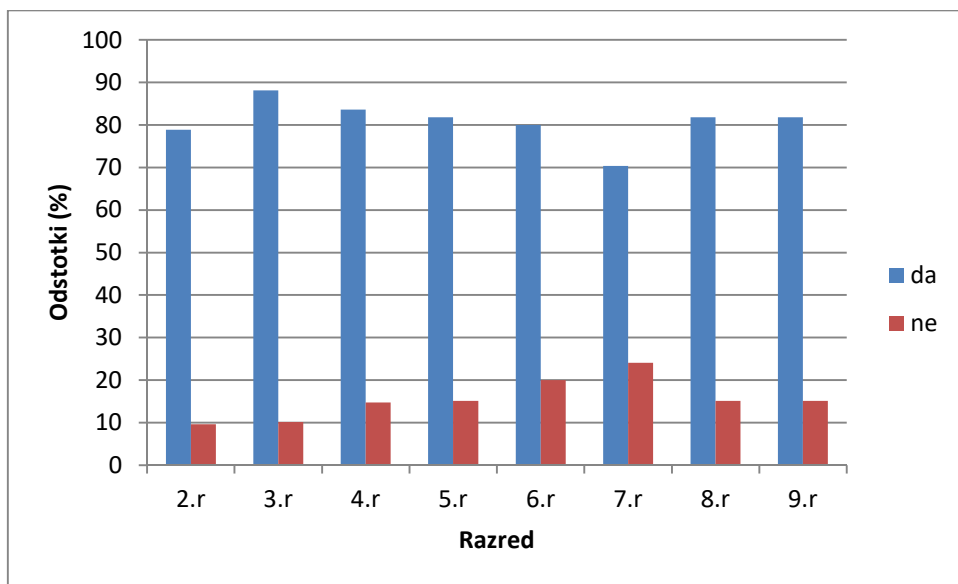
- odvisno od termina;
- otrok se neprijetno počuti;
- vsakodnevni treningi (2) in
- če bo ŠVN v Ljubljani, potem ne.

4. vprašanje: »Ali ste mnenja, da na roditeljskih sestankih dobite dovolj informacij o šoli v naravi?«

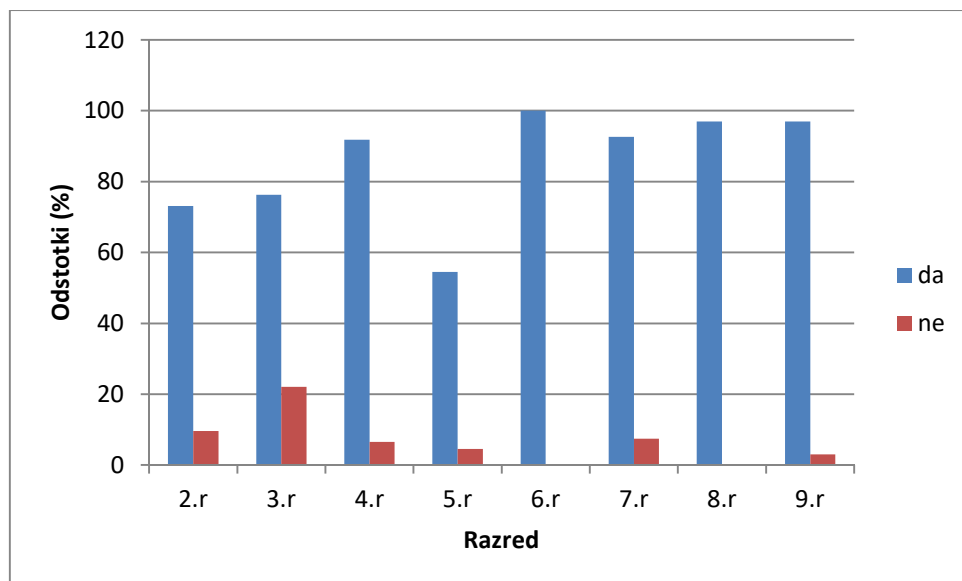
Starši so v vseh razredih, razen 6. razredu potrdili, da dobijo dovolj informacij glede šole v naravi na roditeljskih sestankih.

5. vprašanje: »Ali se Vam zdi cena za šolo v naravi primerna?«

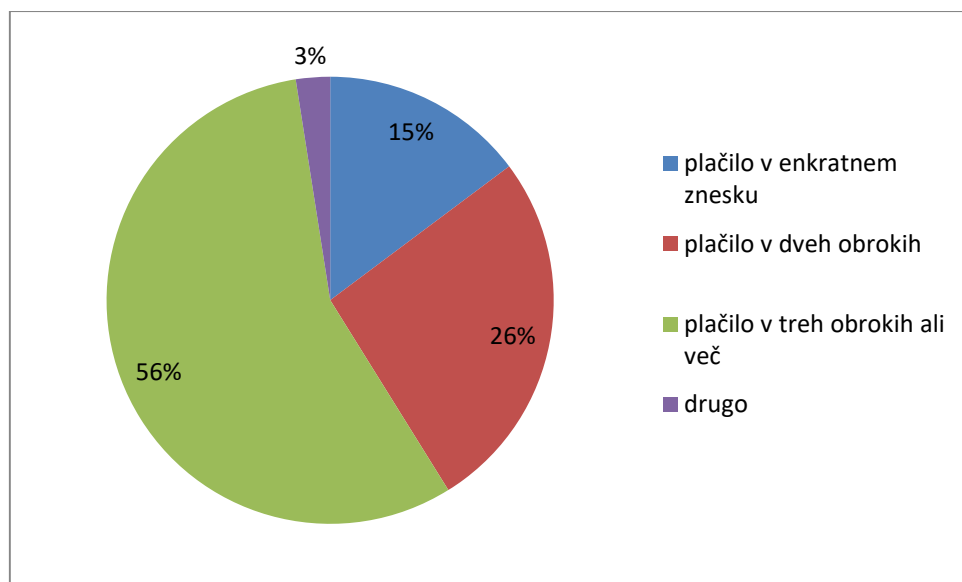
Na vprašanje o ceni je okoli 80% staršev odgovorilo, da je cena primerna. Starši sedmošolcev so se najmanj strinjali s primernostjo cene.

6. vprašanje: »Ali ste seznanjeni z informacijo, da obstaja možnost plačila šole v naravi iz šolskega sklada?«

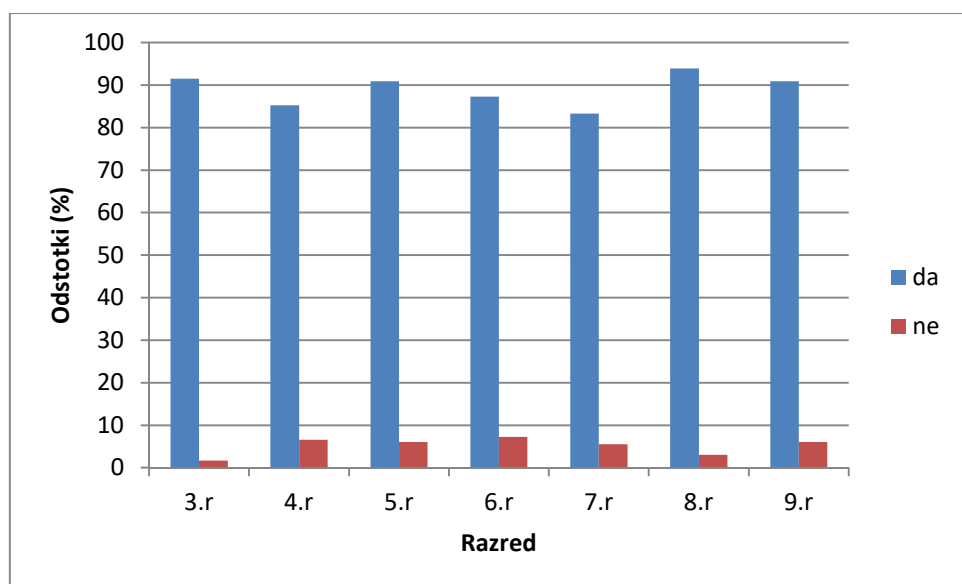
Starši so v vseh razredih večinoma seznanjeni z možnostjo plačila šole v naravi iz šolskega sklada. Iz podatkov je razvidno, da so najmanj seznanjeni v 5. razredu.

7. vprašanje: »Kakšen način plačila šole v naravi se Vam zdi najbolj ustrezen?«

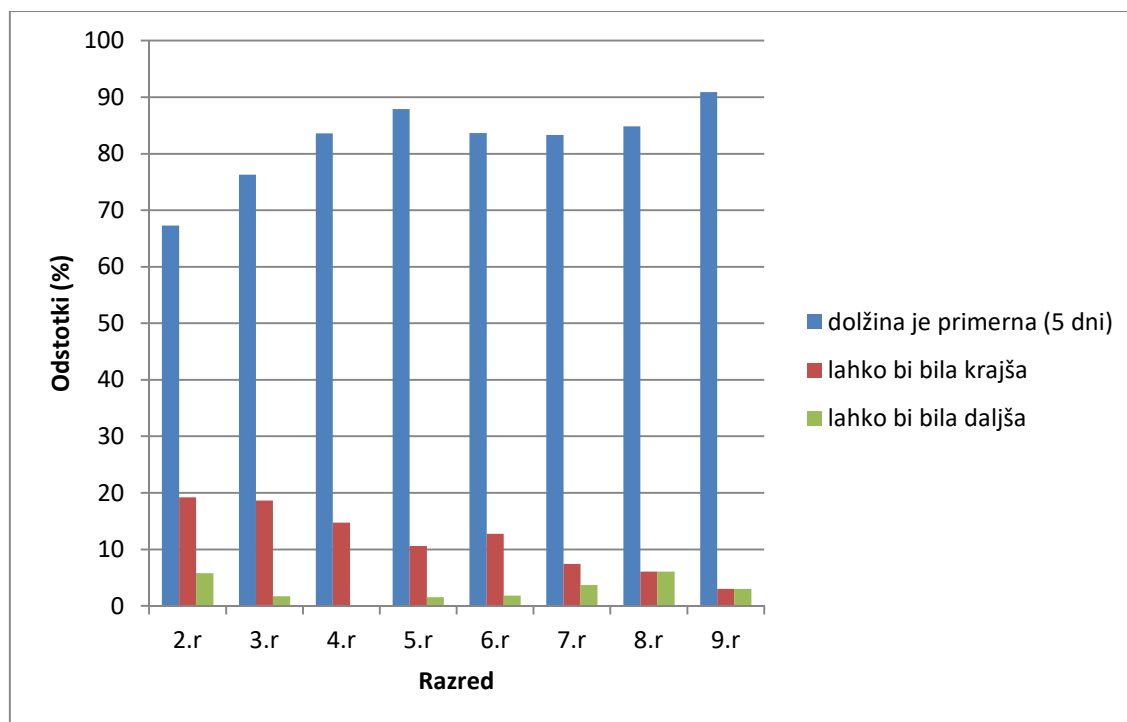
56% staršev je odgovorilo, da jim ustreza plačilo v treh obrokih ali več.

8. vprašanje: »Ali se je Vaš otrok veselil odhoda v šolo v naravi?«

Starši zaznavajo, da se učenci večinoma veselijo odhoda v šolo v naravi. V vseh razredih, razen 7. razredu je več kot 85% pozitivnih odgovorov. Prav tako opažajo, da se njihovi otroci vračajo iz šole v naravi z večinoma prijetnimi vtisi (9. vprašanje).

10. vprašanje: »Kakšno je Vaše mnenje o dolžini šole v naravi?«

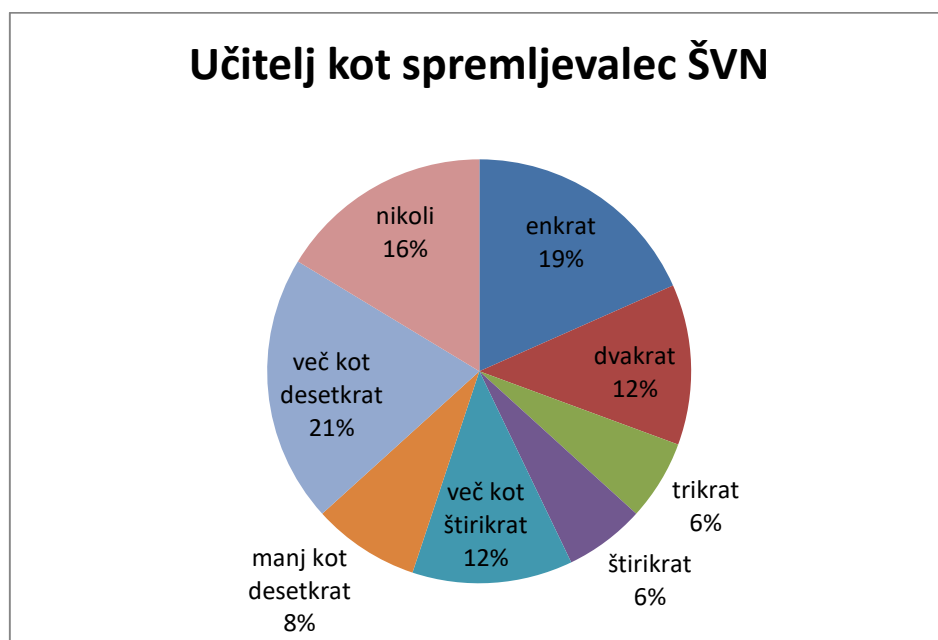
Trajanje šole v naravi (5 dni) se zdi primerno večini staršev od 4. – 9. razreda. Starši drugošolcev in tretješolcev pravijo, da bi bila lahko krajša.

UČITELJI

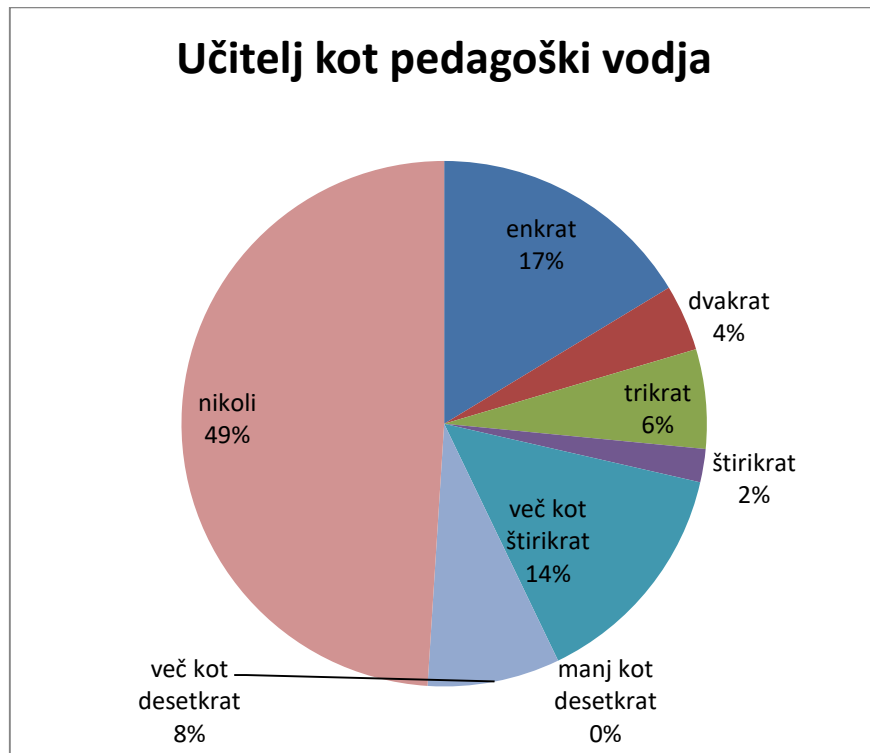
Anketni vprašalnik je reševalo 51 učiteljev, od tega 4 % moškega spola ter 96 % ženskega spola. Učiteljem smo postavili vprašanje »Kolikokrat ste bili v ŠVN kot učitelj spremljevalec, kot pedagoški vodja ali strokovni vodja?«. Odgovori v odstotkih so podani na spodnjih treh grafikonih.

ŠVN SPREMLJEVALCI

21 % učiteljev je povedalo, da so bili več kot desetkrat v ŠVN kot spremljevalci, 19 % je bilo enkrat, 16 % pa nikoli.

ŠVN PEDAGOŠKI VODJA

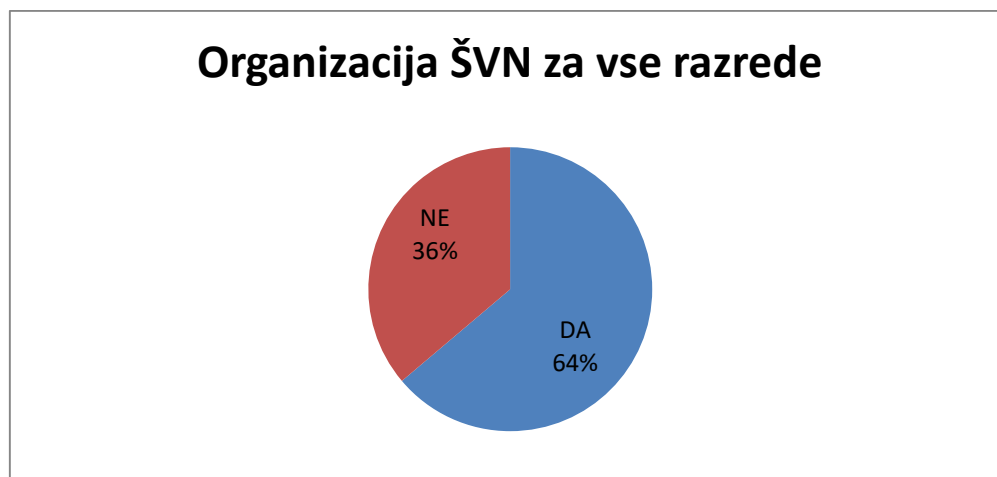
Skoraj polovica učiteljev (49 %) še nikoli ni bila pedagoški vodja ŠVN, 17 % je bilo vsaj enkrat, 14 % več kot štirikrat, 8 % več kot desetkrat.

STROKOVNI VODJA

86 % učiteljev je odgovorilo, da še nikoli niso bili strokovni vodja ŠVN. 10 % učiteljev je bilo vsaj enkrat strokovni vodja ter 4 % več kot štirikrat.

Učitelje smo vprašali »Ali se vam zdi primerno, da šola organizira ŠVN za vse razrede?«

64 % učiteljev je odgovorilo, da se jim zdi primerno, da šola organizira ŠVN za vse učence, ostali se s tem ne strinjajo. Tisti, ki so odgovorili nikalno, smo jih prosili za pojasnila.

37,9 % učiteljev pravi, da vsakoletna ŠVN predstavlja finančno breme za starše. 24,2 % učiteljev meni, da vsakoletna ŠVN izgubi svoj pomen, da so prenasršeni z dejavnostmi in

ŠVN ne cenijo. Za 13,8 % učiteljev je ŠVN breme in predlagajo, da se ŠVN organizira vsakih nekaj let. Učitelji (3,5 %) so izpostavili tudi šolski sklad, ki ga obremenjuje vsakoletna ŠVN. 6,8% učiteljev je dodalo, da je organizacija ŠVN dobra za učno delo.

Zanimalo nas je mnenje učiteljev ali se bolj strinjajo, da šola sama organizira ŠVN ali šola organizira ŠVN v centru šolskih in obšolskih dejavnosti (CŠOD).

Večina učiteljev (88 %) pravi, da naj šola organizira ŠVN v okviru CŠOD in le 12 %, da naj bo šola organizator ŠVN. V nadaljevanju predstavljamo pojasnila učiteljev, ki so se odločili bodisi za prvo bodisi za drugo možnost.

Učitelji, ki podpirajo organizacijo v okviru CŠOD pravijo, da so zaposleni na centru strokovno usposobljeni pedagogi (40 %). Učitelji so izpostavili tudi dejstvo, da imajo na centru za šolske in obšolske dejavnosti že pripravljene programe (24,4 %) ter da je tako manj organizacijskega dela za učitelje (22,2 %).

Učitelji (12 %), ki želijo, da šola sama organizira ŠVN so ponudili naslednja pojasnila:

- učitelji najbolj poznajo posamezen razred in način dela v njem,
- učitelji tako krepijo komunikacijske vezi znotraj posamezne šole,
- samostojna organizacija v smislu sodelovanje šole in CŠOD,
- razvije se bolj pristen odnos z učenci,

- delo naj bo učiteljev vrednoteno drugače in več spremljevalcev,

- če sami organiziramo, je potrebno sodelovanje po vertikali in bi bilo tudi dražje, zaradi nastanitve in prevoza, več dela bi imeli tudi učitelji.

Učitelje smo vprašali ali kdaj pomislijo, da nekateri učenci gredo v okviru šole v naravi prvič na morje, prvič smučajo oz. v tujino?

97,7 % učiteljev se zaveda, da gredo nekateri učenci prvič na morje ali v tuji, le 2,3 % se ne.

Zapišite izkušnje, na katera področja učenčevega razvoja vpliva ŠVN?

45,2 % učiteljev je ugotovilo, da ŠVN pomembno vpliva na socialno področje učencev. Izpostavili so, da se krepijo pozitivni medsebojni odnosi ter povezanost v skupino.

27,4 % učiteljev je dejalo, da ŠVN vpliva na osamosvajanje učencev, kamor sodi odgovornost do sebe in drugih, prilagajanje drugim ter pridobivanje izkušenj.

Učitelji (20,2 %) so prepoznali vpliv tudi na učno področje, saj učenje poteka na drugačen način kot v šoli. Pomembno vlogo igra učenje na prostem ter medpredmetno povezovanje.

7,2 % učiteljev je prepoznalo pozitiven vpliv na gibalno in športno področje učencev.

Ali prepoznate pozitivne vplive skupnega bivanja ŠVN na medsebojne odnose v razredu in odnose med učiteljem in učenci ter na kakšen način se to kaže?

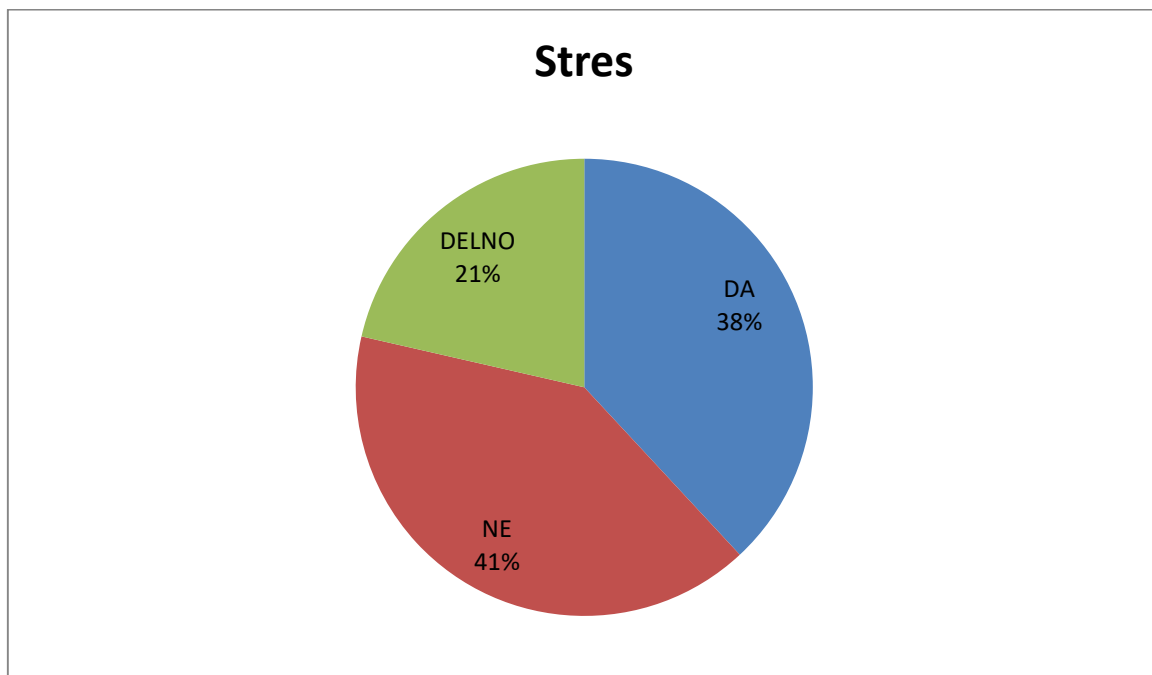
58 % učiteljev je izpostavilo pozitivne vplive na odnose med učenci in učitelji ter 42 % pozitivne vplive na odnose med učenci samimi.

Pojasnila:

- učitelj jih lahko obravnava celostno, kot individuum, ne le kot del razreda,
- učitelj ima več časa za druženje in poslušanje učencev, prepoznavanje stisk,
- so bolj sproščeni pri komuniciranju z učiteljem,
- učitelj lahko odkrije močna področja pri učencih,
- učenec in učitelj navežeta pristnejši stik,
- učenci vidijo, da lahko učitelju zaupajo,
- se spoznavajo v sproščnem okolju,

- učenci se povežejo,
- učenci se drugače vedejo, ko niso blizu staršev,
- se okrepijo že obstoječi odnosi (lahko tudi negativni),
- se naučijo sprejemanja drugačnosti, solidarnosti in empatije.

Učitelje smo vprašali: »Ali vam predstavlja odhod in odsotnost od doma določen stres? Izbiro, prosimo, pojasnite.«

Največji delež učiteljev (41 %) je odgovorilo, da jim odhod in odsotnost od doma ne predstavlja stresa, vendar pa kar 38 % učiteljem to povzroča stres.

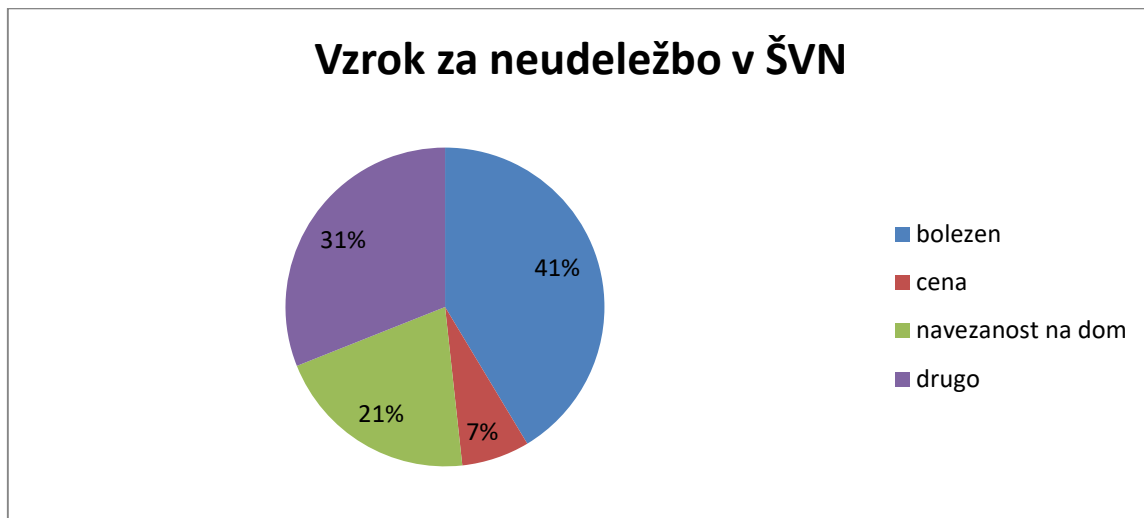
37,5 % učiteljev je povedalo, da je stresna odgovornost, ki jo nosijo (24 urna skrb, bojazen pred poškodbami). Učitelji (22,5 %) so izpostavili, da jim primanjkuje počitka v času ŠVN (dežuranje, skrb za red). 20 % učiteljev meni, da je njihov odhod obremenjujoč za družino. Prav tako pa 20 % učiteljev pravi, da si doma vnaprej organizirajo vse v zvezi s tekočimi opravki, varstvom.

SKLEP

Več kot dve tretjini učencev (89 %) in kar 80 % staršev si želi, da bi bila ŠVN organizirana vsako leto. Rezultat je nižji pri učiteljih, saj se s tem strinja le 64 %.

Oddelčni učiteljski zbori se bodo v tekočem šolskem letu pogovorili o organiziranju posameznih šol v naravi. Skrb je treba nameniti tudi zaposlenim, ki so (pre)obremenjeni in jim 5 dnevna odsotnost od doma povzroča težave.

Pregledali smo tudi delež učencev, ki se v šolskem letu 2017/18 šole v naravi niso udeležili. NA šolskem nivoju je to 5 % učencev in učenk. Vzroki za neudeležbo so prikazani na spodnjem grafu. Za učence, ki niso bili v ŠVN so se v tistem tednu organizirale primerljive dejavnosti z dogajanjem v šoli v naravi.

Do meseca februarja 2019 (šolsko leto 2018/19) je bilo realiziranih pet šol v naravi za 3. razred, 6. razred, 7. razred in 8. ter 9. razred. Statistika šole kaže naslednjo udeležbo:

3. razred: 79,5 %

6. razred: 75,7 %

7. razred: 89 %

8. razred: 91,6 %

9. razred: 95 %.

Iz statističnih podatkov je razvidno, da bomo morali temeljito analizirati nižjo udeležbo učencev v šoli v naravi v 3. in 6. razredu.

Analizo pripravila

Anja Čelan

